

שיפור איכות ובטיחות זיהוי מטופלים במתן דם - התערבות מערכתית מבוססת סימולציה קלינית

מחברים: ד"ר לילי קרמונה, ד"ר אשר וינדר, ציפי קזר, אלה ארנפלד, אילונה ברנץ, שרה ידידיה,
שירה שילה, אנה ירקון, נאנא מזור, ד"ר אמיר נוטמן, ביה"ח ע"ש אדית וולפסון, חולון.

רקע:

טעויות בזיהוי מטופלים בעת לקיחת דם לסוג והצלבה ומתן דם עלולות להוביל לאירועים חמורים ולסכן חיים. למרות ששיעור טעויות אלו נמוך יחסית, לכל טעות יש משמעות קלינית גבוהה. עד לתחילת שנת 2024, ההכשרה לצוותים הרפואיים בביה"ח בנושא מתן דם התבססה על הדרכות דיגטליות ותיאורטיות בלבד. לנוכח חשיבות הנושא, יזם בית החולים פרוייקט התערבות מערכתית שכלל את עדכון הלומדה והנוהל והדרכות וסימולציות קליניות המדמות מצבי אמת, במטרה לשפר את איכות ובטיחות תהליך הזיהוי ותיג הדגימות.

מטרות:

הערכת השפעת ההתערבות על שיעור האירועים החריגים והפסילות של דגימות שנשלחו לבנק הדם, תוך ניתוח לפי אגפים, מחלקות וסוגי הפסילות.

שיטות מחקר:

בוצעה השוואה רטרוספקטיבית של שיעור הפסילות בבנק הדם בין התקופה שקדמה להתערבות (ינואר-יוני 2024) לתקופה שלאחר ההתערבות (ינואר-יוני 2025). ההתערבות יושמה בין מאי לנובמבר 2024 בקרב אחיות, רופאים וסטאז'רים בכל מחלקות בית החולים. שיעור הפסילות חושב כמספר הדגימות שנפסלו בבנק הדם בשל טעויות טכניות או חריגה מנהלים חלקי מספר הבדיקות שנלקחו בפרק הזמן הנתון.

ממצאים:

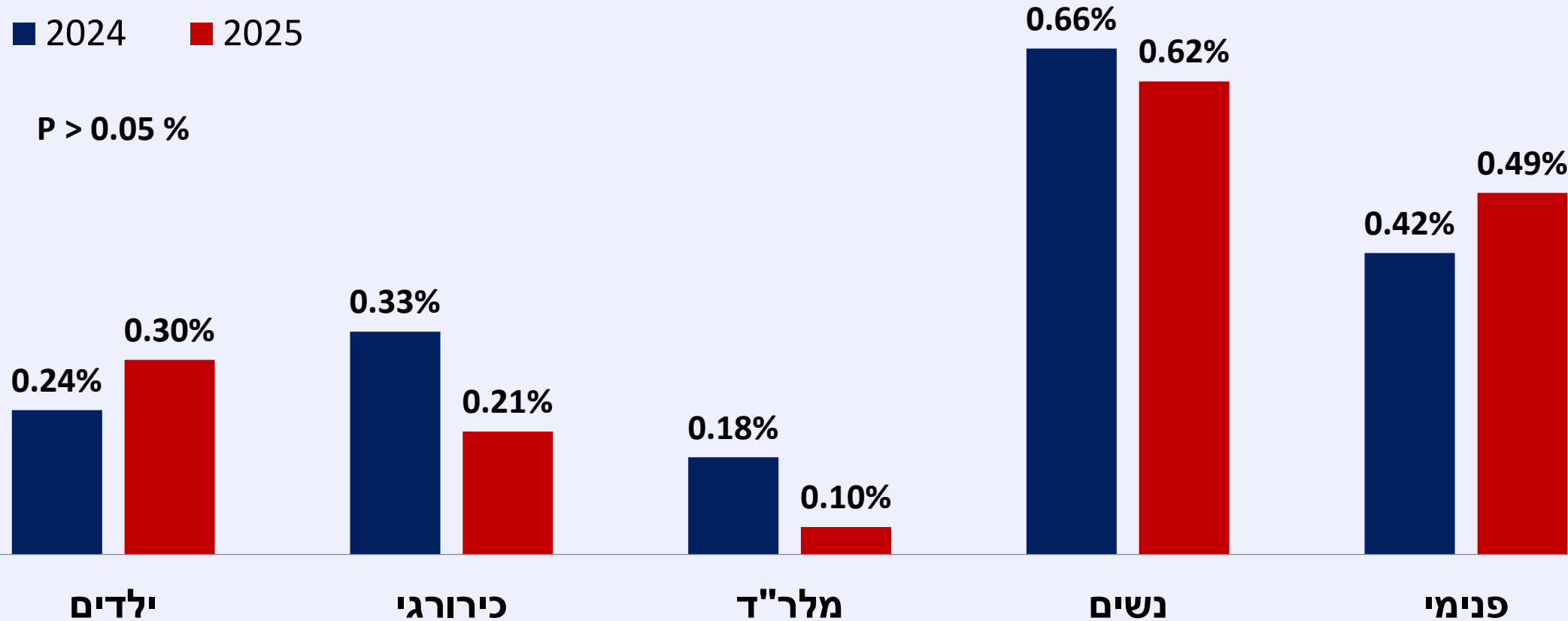
בעקבות ההתערבות נרשמה:

באגף הכירורגי ובמלר"ד נרשמו אחוזי השיפור הגבוהים ביותר. במחלקת יולדות נרשמה הירידה הגדולה ביותר. באגף הילדים ובפנימיות נצפתה עליה בשיעור הפסילות.

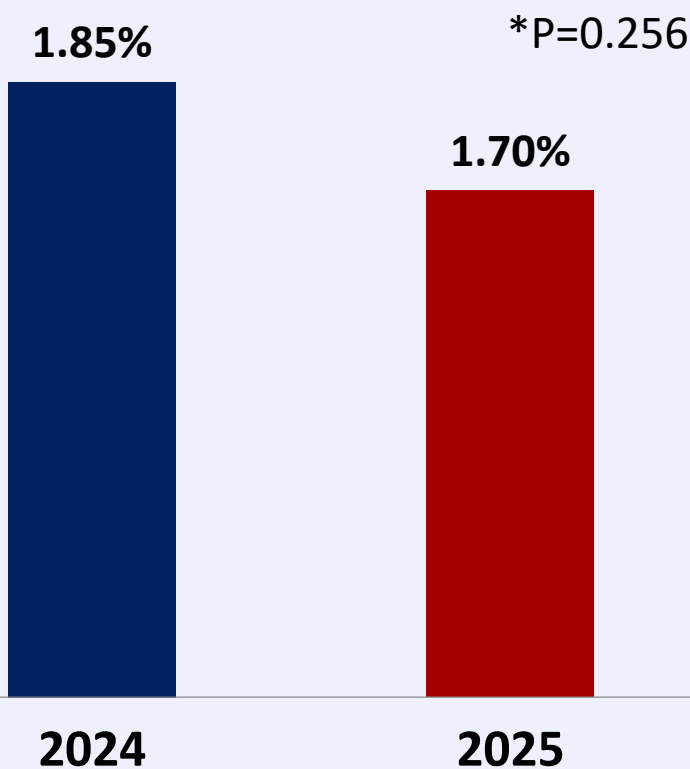
ירידה של 18.64% בפסילות הטכניות ושל 7.15% בפסילות עקב חריגה מהנוהל (לא התקבלה מובהקות סטטיסטית).

ירידה של 8.12% בכלל הפסילות (מ- 1.85% ל- 1.7%)
(p-value=0.256)

השוואת שיעור הפסילות מתוך כלל הדגימות שנלקחו בחודשים ינואר-יוני לפני ואחרי ההתערבות בחלוקה לאגפים

שיעור הפסילות מתוך כלל הדגימות שנלקחו בחודשים ינואר-יוני לפני ואחרי ההתערבות

מסקנות:

ההתערבות המערכתית שהוטמעה בביה"ח מהווה מהלך חשוב וחיוני בשיפור תהליכי בטיחות הטיפול הרפואי. הטמעת סימולציות ועדכון הנוהל וההדרכה תרמו לירידה בשיעור הפסילות ולשיפור בטיחות זיהוי מטופלים. עם זאת, יש להמשיך ולעקוב אחר המגמות, להתאים הדרכות ייעודיות לפי אגפים ולחזק את ההטמעה לאורך זמן. (סימולציה קלינית ככלי לשיפור איכות הטיפול).